

Nejblíž jsou nám Starostové

Očekávám, že prohloubíme spolupráci, říká první místopředsedkyně Pirátů Olga Richterová

Ačkoli o ní spolustraníci často mluví jako o nejpracovitější člence, v médiích ji příliš nepotkáte. První místopředsedkyně Pirátů Olga Richterová se tentokrát představuje v jiné roli - jako překvapivě živelná evangelička se smyslem pro humor. V rozhovoru pro Revue FORUM mluví o slabinách strany, ale i o možnostech budoucí vlády.

V Poslanecké sněmovně sedíte i se svým bratrem Mikulášem Ferjenčíkem. Zajímali jste se doma o politiku?

Ano, bavili jsme se o politice vždycky typicky u oběda nebo večer. Dědeček byl tajemníkem Klubu angažovaných nestraníků. Za komunistů nevydal adresy lidí, vydržel výslechy. Ačkoli byl absolventem dvou vysokých škol, nebylo mu umožněno dělat nic jiného než dělníka. Takže jsme díky rodinné historii věděli od malička, co totalitní režim dokáže a že je současně strašně důležité se angažovat. Když jsme byli malí, tak dělal táta revoluci v rámci Občanského fóra v Týně nad Vltavou, kde jsme tehdy bydleli.

A co vás samotnou dovedlo k police? Kde byl rozhodující bod, kdy jste se rozhodla?

Nejdříve jsem se roky angažovala na Praze 10, kde jsem zapustila kořeny po spoustě zahraničních stáží. A jakmile začalo být jasné, že tu budeme s mužem žít, tak mě postupně návštěvy zastupitelstva více a více znepokojovaly, protože tam bylo obrovsky silné dědictví devadesátých let. Bohužel se to nejhorší z ODS tehdy koncentrovalo u nás.

Zastavme se u ODS. Vnímáte změnu?

Ano, velmi rozlišuji různé lidi. Aktuálně jsme na Praze 10 v koalici s nově založenou buňkou ODS... Takže fungují určité očištné principy, i když bych si přála, aby to na některých místech bylo důslednější. Nicméně i to, jak dopadla volba na kongresu občanských demokratů, je dobrý signál.

Dovedete si představit i možnou vládní spolupráci?

Samozřejmě jsme velmi vstřícní ke spolupráci nad konkrétními zákony. Ale myslím si, že je to nyní během působení v opozici především o tom, abychom hledali možnosti, jak se shodnout na nejrůznějších bodech. Ať jde o exekuce nebo cokoliv jiného, tak je potřeba nelhat si do kapsy, že se na všem shodneme, ale opravdu si najít čas a zaměřit pozornost na potřebné.

A možná vláda?

Především bych si velmi přála, aby byla příští vláda demokratická a vypadala jinak než ta dnešní, ale k tomu potřebujeme ještě odvést společnou práci v opozici.

Aktuálně probíhají i dohady kolem předvolebních spoluprací. Měly by se dle vás nyní početně menší strany spojovat?

Tak volební matematika je jednoznačná. Podívejte se na to, jak volební systém znevýhodňuje každou malou stranu. Když jste menší strana, tak darujete křesla vítězi voleb. A proto je naprosto logické, aby se některé menší strany spojily.

A souhlasíte s výrokem Ivana Bartoše, že jste si nejblíže se STAN? Jak by mohla vypadat případná spolupráce?

Určitě jsme si se STAN názorově nejblíží. Je to liberálně středová strana jako my. Očekávám, že tam ještě prohloubíme spolupráci, která už započala ve Sněmovně. Ale co se týče voleb, tak se Piráti s nikým spojovat nebudou.

Často zmiňujete, že jste liberální střed. Proč myslíte, že se neshodnete na označení s opozičními stranami, které vás označují za progresivní levici?

Považuji středovou politiku za hledání receptů, které fungují a přinesou posun k lepšímu v rámci celé společnosti, a proto mi nepřipadá užitečné vyhraňovat se k tomu, co je pravicové či levicové. Pro mě je kritériem, čím prospějeme lidem, aby si společnost mohla dobudovat kvalitní demokracii. V politice se musíte neustále přizpůsobovat, a stejně tak jsme se museli přizpůsobit my úspěchu v posledních volbách.

Kde cítíte po dvou letech největší slabinu Pirátů? Jak často se hádáte i mimo vnitrostranické fórum?

Strana je jako každý jiný lidský vztah... Jsem sedm let vdaná a to nikdy není bez mráčku. Když se nyní začneme setkávat napříč regionálními týmy, tak myslím, že to pomůže tomu, aby se povedla nějaká větší synergie. Na druhou stranu, co se týče vnitrostranického fóra, jsem moc ráda za naši otevřenost, kdy lidé vidí, že u nás funguje demokracie. A i člověk zvenku se může zapojit a přechíst si, co řešíme.

Co řešíte aktuálně?

Jak převzít postupy, které znají jiné rostoucí organizace a firmy s profesionálním provozem, na to, když se lidé neshodnou. To je realita každého týmu. A my nyní konzultujeme různé možnosti, co si vybrat za model. Takže výzvy posledních měsíců bereme zároveň jako příležitost, aby se u nás lidem pracovalo co nejlépe.

Ale nezní implikování modelu příliš neosobně? Nežádají si různé situace individuální řešení?

Tady jde jednoduše o to, co dělat, když dojde k nějaké eskalaci a nedaří se v rámci běžných postupů najít jiné řešení.

V téhle souvislosti se často mluví o šéfovi vašeho poslaneckého klubu Jakubu Michálkovi, který nedávno vyzval například k rozpadu TOP 09. Neeskaluje pouze napětí mezi opozicí? Nemůže vám odrazovat další voliče?

Když jsme se bavili před chvílí o tématu spojování, byl to krásný příklad toho, jak se dá jedna a táž věc říct různě. Bud to můžete říct obecněji, co byste si přála, tak jako já, nebo ve chvíli neplánovaného rozhovoru až příliš konkrétně. Dalo se to formulovat jinak, ale je skutečně veřejné tajemství, že je rozumné, aby strany, které jsou si názorově blízko, našly řešení, aby nedostalo ANO v příštích volbách bonusová křesla.

Ale pan Michálek výrok zopakoval s tím, že by se měla TOP 09 zbavit šéfa svého klubu Miroslava Kalouska. Nemůžete se nakonec rozhádat natolik, že nebude možné sestavit koalice ani v nadcházejících krajských volbách?

Ale je tam věčný základ v grafu průzkumu veřejného mínění, kdy je bohužel pan předseda poslaneckého klubu nejvíce neoblíbený politik u naprosté většiny české veřejnosti. Vyjádření se odvíjelo od těchto dat.

Kolik procent myslíte, že by nyní získal v daném průzkumu sám pan Michálek?

Já vidím jeho pracovitou stránku, veškeré novelty, které předkládá, a stejně tak i respekt k procesům... A myslím si, že jsme v tom týmu potřeba všichni, a to s různými talenty i slabšími stránkami. Jediné, co je náš úkol, je upřímně si říkat, kde ten náš talent či potíž leží.

Vzhledem k tomu, že jste obhájila post první místopředsedkyně, bude ale váš úkol zřejmě trochu jiný. Jak se plánujete více zapojit do činnosti strany?

Snažím se co nejvíce jezdit po regionech, propojovat a spojovat lidi, i tím, že mám na starost celou širokou sociální agendu, což navazuje na zdravotní péči nebo fungování porodnictví a další hraniční témata, tak musím propojit všechny roviny... Od komunálních zastupitelů přes kraje až do parlamentu. Nadále se navíc snažím inspirovat ostatní, aby se více zapojili, když mají čas a chuť, aby svoji iniciativu uplatnili. Šlo zároveň o jedno z hlavních témat, kterými jsme se v poslední době zabývali, ale s tím, že

bychom si měli zároveň uvědomovat svoje osobní limity. Když má člověk zkušenost pouze ze svojí roviny, ať už jde o zákonodárnou či obecní, abychom si byli schopni vyříkat, co je pouze lokální zkušenost a kdy jde o obecně platné principy.

A co inspiruje vás?

Jsem evangelická, a ačkoli nestíhám každou neděli chodit do našeho sboru, považuji víru za důležitou součást mého života. Přitom jsem se pro ni rozhodla sama, nevyrostli jsme v tradiční rodině. Důležité je vědomí, že na něco navazujeme a jsou před námi tisíce a tisíce let kultury, která nás zásadním způsobem zformovala, a zároveň že po nás přijdou další generace, kterým bychom měli přenechat svět ve stavu, kdy by se v něm dalo žít... Myslím si, že tahle zodpovědnost je něco, co mi dává zároveň určitý nadhled a možnost se povznést nad pěnu dní, která jinak k politice nevyhnutelně patří.

Mezi vaše hlavní témata nyní patří rodinná politika. Kdybyste se dostala jednou na post ministryně práce a sociálních věcí, co byste dělala jinak než paní Maláčová?

Snažila bych se co nejvíce vycházet ze spousty znalostí, které již o fungování naší společnosti a obcí máme. Když se člověk příliš řídí průzkumy veřejného mínění, tak je pak jako třetina ve větru. Svým způsobem jsme to viděli u rodičovského příspěvku. Jediný, kdo na tom byl bit, byli nešťastní a zmatení rodiče, kteří nevěděli, kdo a kdy na něj bude mít nárok. Nejdříve se oznámilo, že všichni, kdo mají dítě do čtyř let věku, což by se opíralo o předchozí úpravu, ale následně ministryně otočila s tím, že se v koalici nedohodli, až pak přišlo vládní řešení, které vyloučilo lidi, co přišli dříve do práce. A navíc se objevilo strašně pozdě, jelikož bylo finální řešení v prosinci a začalo platit v lednu. Takže to děsivým způsobem zatížilo úřady práce. Zde pouze přibyl další stres špatným politickým vedením samotného resortu. Přitom byla na začátku neuvážená promo akce, že se dohodli na nejštědřejším možném řešení.

Ale proč má vládní hnutí ANO stále většinu v předvolebních průzkumech? Mohou být přece relevantní, něco zřejmě napovídají...

Věřím, že to nepotrvá věčně... To, co nabízíme my, je konstruktivní opoziční práce, kdy hledáme řešení věcí, které jsou složité. A tenhle rok se budeme soustřeďovat na ta největší témata této země.

Mluvíte o opoziční práci, ale dovede si skutečně představit, že budete ve vládě?

Právě proto předkládáme takové množství návrhů a máme široké týmy, aby bylo jasné, že máme zázemí, které je potřeba na ministerstva.

A koho nyní cítíte jako větší konkurenci? Je to stále hnutí ANO, nebo ODS, s kterou se pravidelně dělíte o druhé místo v předvolebních průzkumech?

Moc neřeším, co dělají ostatní, ale soustředím se na to, co mohu udělat já. Pracuji na sobě, na svém týmu, a chci pomoci celé straně, abychom co nejlépe odprezentovali to, co jsme už i v rámci radních a zastupitelů udělali.

Když jsme u regionů, váš šéf Ivan Bartoš mluvil ve svém projevu na celostátním fóru o tom, že byste měli zesateronásobit zisk v nadcházejících krajských volbách. Myslíte, že je to vůbec reálné?

Oproti poslednímu výsledku to realistické určitě je. Myslím si, že máme skutečně zajímavé lídry kandidátek, a jsem ráda, že i bez kvót je na čelných místech kandidátek několik žen. Kvóty sice nechceme, ale snažíme se podporovat takovou atmosféru, aby se ženy mohly podílet na veřejném životě. Z vlastní zkušenosti vím, že potřebujete, aby se na akcích počítalo s tím, že ta m bude třeba dětský koutek. A zároveň jde i díky pirátskému fóru řešit spoustu věcí online, když děti usnou.